

ПЛАСТОВІ ВІСТІ

ОРГАН СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ
ПЛАСТУНІВ ЕМІГРАНТІВ

О. Ольжич:

Пластовий капелюх.

*Він висить в мене в хаті на стіні
Широкополий, трошечки примнятий,
І ось, здається, нині зже в десяте
Кивас і всміхається мені.*

*Він оптиміст, яких є мало в світі.
І стоїка такого не знайти.*

*От і тепер: — попробував би ти
Шість місяців так на цвяху чипіти!*

*Але! Близька вже — довгождана путь
По пралісах, по долах і по горах.
Знов дощ і спека, і роса і порох
Від кого, а від нього не втечуть!*

На голові незручно неспокійний

Він буде озиратись навкруги:

„Ну й небеса, і де їх береги?

А хмари! А простори вітровійні!

Наплечник, він обвис немов мертвяк!

А підтягнися, посоромся, брате!

Гедзь пролетів... (мале, але завзяте!)

І що це ноги шкандибають так?“

Увечеріж — о, де узяти мови! —

Ліс — чорна прірва. Небо — оксамит.

А ватра, ватра — дивовижний світ,

Золотоцвітний сад казковий!

Брати, в нас дужий і зухвалий сміх,

Усе пригадане тут — не єдине;

Стежки далекі, сонце й верховини

Ми відшукали у собі самих.

Пластуни!!

Приготовляйтесь на літо — час таборів та мандрівок!!

Весна вступила на землю. Наводить спомин — мрію про голубі гори, темний бір, веселі полонини, буйні потоки і про волю безмежну і радість невисказану — про наші любі Карпати!

Перед очима перебігають таборів ватри, грімкі бурі карпатські таємні ночі у нетрях і ранки „таке, як опалі“.

І чогось живіще починає кружляти кров, прискорений віддих — а у душі постановка: „Піду“!!

Все будиться до нового життя. Ціла природа — і людина — наповняється новим завзяттям, буйністю та гоном до дальших змагань і перемог у боротьбі за існування.

Знаємо, що слабкі гинуть а лише до відважних та сильних світ належить — а тому:

Хочемо здобути гарт тіла й духа,

Хочемо приблизитися до дикої, але красної, вільної природи,

Хочемо пізнати наш край і наш люд,

Хочемо навчитися працювати совісно, пляново, витривало та успішно,

Хочемо навчитися господарювати добре та розумно, не тільки з нашими скромними грошовими засобами, але і з часом і з енергією та силою...

Знаємо, що це найкраще здобути у літньому таборі, у пластовій мандрівці і тому підемо всі, як один!!

Але табор і мандрівка тільки тоді приносять користь, коли є добре, всесторонно та до подробиць підготовані. Отже ще сьогодні візьмемось до праці, щоби ми в пору були готові!!

Г.

Пластун, що починає думати про літний табор „вже“ кінцем червня, є все інше, але не правдивий пластун!

Підготовка до літнього табору.

В місяці квітні повинен кождий поодинокий пластун:

- 1) Рішитися до якого табору та на як довгий час піде.
- 2) Переглянути свій таборовий виряд та розважити, що треба докупити чи направити.
- 3) Розрахувати скільки буде потребувати грошей на все (виряд, дорога, табор, інше).
- 4) Зробити собі плян, як ті гроші вчас придбати.
- 5) Вже тепер зачати підготовку до таборових „трудів“, отже гімнастикою, мандрівкою з обтяженням аж до 20-30 км. (головно коли хоче йти до мандрівного табору), ручною працею (доплатою, со-

кирою); загляданням частіше до кухні (щоби дещо навчитися, а не ласувати!).

6) Розважити, яке теоретичне підготування до табору потрібно (пластові вмiлості, iспити, краєзнавство...) як i коли їх набути.

7) Подумати, чим він міг причинитися до успіху табору (реферати та гутірки, ведення якоїсь агенди у таборі...) та зробити собі плян, як i коли до цього приготувитися.

Курiнь повинен:

1) Виготовити загальний програм таборової праці (час, цiль, спосiб ведення...).

2) Точно визначити місце табору та порозумітися з властителем (диви дальша стаття).

3) Розважити, що треба купити із загального виряду.

4) Урядити прилюдний виступ (вечiр, реферат...) для пропаганди та поiнформування громадянства про табори а також для здобуття грошей.

Пластун, що ще не брав активної участі у пластовому таборі, не знає, що це таке Пласт, хоч може й носить пл. однострiй чи вiдзнаку.

Дещо про місце під табор.

Вже тепер треба вирішити справу місця, поробивши відповідні заходи. У травні мусять бути закінчені всі справи, зв'язані з місцем табору.

Отже треба: 1) iнформуватися про властителя місця — та дістати від нього дозвіл на вживання місця на час табору (найкраще даром), 2) довідатися, де можна купувати і за яку цiну молоко, масло, яйця, сир, картоплю (у селян!!) 3) а де iнші потреби до варення: м'ясо, муку, ярину і т. п. і в якій цiні (постаратися про знижку!), 4) де дістанемо дрова, а де матерiял для будування табору (тички, дошки, соломі і т. д.), 5) як перевести все потрібне на місце і скiльки це буде коштувати, 6) де є найблищий лiкар, лiчниця аптика, пошта, залiзнична станція і т. д.

Яке має бути місце під табор? Старайтеся, щоби воно було:

1) Сухе та настiльки рiвне, щоби шатра можна поставити в довiльну форму (кращий piсок чи навіть камiнь, як лука з розкiшною травою!),

2) Як найбільше на сонці (крім обiдної пори) та забезпечене вiд пiвнiчного вiтру,

3) забезпечене перед затопленням водою (дощевою та рiчною),

4) щоби мало добре місце для кухні в тiни, близько води,

5) щоби мало недалеко грище бодай 50 × 50 кроків,

6) близько води для купання (рiка, став, озеро і т. п.), та близько потоку для прання та миття начиння,

7) щоби мало добру воду до пиття,

- 8) щоби близько був ліс (найкраще чатинний),
 9) досить далеко від людських осель та фреквентованих доріг, але зате в мальовничій околиці,
 10) місце накупу харчів віддалене $1\frac{1}{2}$ год. ходу, а лікар не далше, як 1 год. ходу від табору.

З нашого життя.

Проект мандрівного табору на літо 1934.

14 кур. ст. пл-нів та пл-нок у Празі задумує влаштувати цього літа мандрівний табір у Карпатах. Табір розраховано на 1 місяць — від 1. VII. до 30. VII. Для цього табору підготовляється відповідний плян та переведеться його зовсім так, як у таборі сталому, з тою різницею, що певну скількість годин присвячено замість на вправи чи курси — на мандрування. За одиницю приймається тиждень, що має мандрівних днів п'ять (по 5 год. мандрівки денно й то лише перед обідом), а два дні відпочинкових (або резервових). На пл. вправи, курси, евент. оглядання цікавих околиць, купіль, гри і т. д. (крім конечних таборових праць та „вільного“) присвячується в мандрівному дні 3 год. а у відпочинковому 7 год.

Приблизна денна програма:	день мандр. год.		день відпоч. год.	
	од	до	од	до
руханка, купіль, прибирання	5	6	6	7
снідання	6	$6\frac{1}{2}$	7	$7\frac{1}{2}$
прибирання, порядок	$6\frac{1}{2}$	7	$7\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$
мандрівка, евент. пл. заняття (відпоч. день)	7	12	$8\frac{1}{2}$	12
обід, відпочинок	12	14	12	14
пл. заняття (курси, вправи)	14	17	14	$17\frac{1}{2}$
таборова праця	17	$18\frac{1}{2}$	$17\frac{1}{2}$	$18\frac{1}{2}$
вечеря	$18\frac{1}{2}$	19	$18\frac{1}{2}$	19
вільне, евент. ватра	19	21	19	21
спання	21	5	21	6

На мандрівний день рахується приблизно 15-20-25 км. дороги — це є 3-4-5 км./год — відповідно до терену, віку, сили та загартування пластунів. Ціла дорога майже 450 км. Напрям дороги вибрано з оглядом на: 1) ті місця, що стало манять кожного до себе (Вигорлятське Морське Око, полон. Рівна, Пікуй, пол. Боршава, Близниці, Петріс, Говерля, Піп Іван мармарош.), 2) на місця, що їх мало хто знає, а які заслуговують на оглянення (Лютянська Голиця, Остра, Вірлице. Бужора, Камянка, Попада, Канч, Передна, Стримба, полон. Красна, полон. та долина Свидовецька, пот. Стоговець та Стіг, Нинеска, Петріс мармарошський, Берлебашка і т. д.).

Кошта розраховано нормально на 5 кч. денно (крім залізниці і т. п.). Цілий табір буде розділений на малі самовистарчальні гуртки (3-5 осіб), що разом будуть підлягати приказам та контролі одної таборової Команди.

Внутрішній правильник табору та спис річей, що їх кожний учасник має мати, будуть своєчасно оголошені. Але вже тепер звертаємо увагу на придбання доброго однострою, таборового виряду (бодай $\frac{1}{2}$ шатра австрійського, військового) та пл. ощадність.

Зокрема радимо постаратися відповідні спеціальні мапи (4468, 4469, 4470, 4570, 4571, 4671, 4672, 4772, 4773, 4872, 4873) або бодай добрі генеральні (40° 49', 41° 49', 41° 48', 42° 48') та добре до подробиць простудіювати терен, куди піде мандрівка.

Х р о н і к а.

* 15. II. 1934. відідало кількох пластунів в 14. кур. у Празі, головні членів радіо-гуртка, висилаючу стацію у Страшніцах. Пластуни оглянули дуже точно урядження (і підчас висилання) а завідуючий інженер подав подрібні інформації.

* 4. III. 1934. відбув 14. пл. к. у Празі сходина, на яких присвячено відповідний реферат Т. І. Масарикові, а нагоди 84-літних уродин. Зокрема підкреслено, що в він найкращим взором мужа, що всеціло посвятив себе для відродження свого народу — для збудування своєї держави. Крім того обговорено цілий ряд справ — як: Загальний Зїзд Сваю Юнаків Скавтів Р. Ч. С., завдання наших пластунів в часі літних мандрівок та таборів, знижки на залізницях і т. д.

* 10. III. 1934 вняли члени С. У. П. Е. участь у загальному святі в честь Т. Шевченка. Пластуни мали службу на салі та урядили малу виставку.

* 11. III. 1934 кількох членів 14. пл. к. відбуло першу весняну прогульку — тренінг на горішню Влтаву. Зроблено понад 30 км. Рішено робити такі прогульки у кожній вільний день та получити їх з пл. сходами в природі та з пл. вправами.

* 18. III. 1934. С. У. П. Е. урядив реферат п. др. О. Кандиби на тему „Український Червоний Хрест та його завдання“. Підкреслено велику вагу У. Ч. Х. під теперішній момент. С. У. П. Е. задумув влаштувати курс першої помочі та зайнятися організуванням помочі укр. дітям на еміграції. Національним обов'язком кожного — підтримати цю акцію. Всі люде доброї волі — голосіться до співпраці.

З нашого листування.

* Подяку на привіті із загального Зїзду С. У. П. Е. прислали між іншими: канцелярія президента Т. І. Масарика, міністра Бенеша, митр. гр. Шептицький, Союз Юнаків-Скавтів Р. Ч. С.

* Бр. інж. Я. Івантишин пише між іншим: „С. У. П. Е. мусить знову вирости у велику і сильну організацію та гідно репрезентувати укр. молодь. Найбільше для мене болюче, що ворогам вдалося зробити те що хотіли — С. У. П. Е. не взяв участі у світовому Зїзді Пластунів. С. У. П. Е. мусить далі нести ту роботу що він перед тим, проп'яганда перед чужинцями, вічне нагадування в чужинні пресі, що Пласт на Західній Україні розв'язаний, на Вел. Україні державно скарикагурований, Виступи зовнішні, а що найважніше — це сильна внутрішня організація. Не дайтеся там! Маєте можливість багато зробити добра для Українського Народу! Сильний С. У. П. Е. це дуже неприємна річ для наших ворогів. Ви ж там одинокі носії українського пластового руху — вільного!“

Пластовий провідник, що не потрапить зорганізувати доброго (як під оглядом адміністраційно-технічним, так і ідейно-виховним) сталого або мандрівного табору, надається добре хіба для того, щоби його вистрілити з гармати на місяць, але ніколи не годиться до пластового курія!

---

3 пластового світу.

* 25. II. 1934 відбувся Заг. З'їзд Союзу Юнаків-Скавтів Р. Ч. С. З'їзд був дуже багатий програмою та різномодний і годі реферувати про все подрібно — подаємо тільки важніші замітки. В першу чергу треба відмітити деякий відкклон від дотеперішної лінії — в напрямі милітаризації — бодай на словах (промови: ген. В. Клецанди, Свойсіка, Ржегака і делегата Союзу Військових Старшин і т. д.). Зазначено мале зацікавлення Скавтігом зі сторони громадянства — і влади. Нарікано на фінанси (хоч оборот переступив 100,000 кч.) Укр. пластунів було в чеськ. Союзі реєстровано в р. 1933 — 66. Окрему увагу звернено на лісові школи, резервації, табори, виховання провідників, пластовий часопис. Др. Харват (начальник Союзу Славянських Пластунів) зокрема підкреслив, що Пласт мусить примінитися до поодиноких славянських народів та навязати на народню традицію — отже мусить бути виключно національним Пластом. Ген. Клецанда розпрощався, бо відїжджає на рік до Колумбії. До нової Управи вибрано майже тихсамих людей. У статуті ухвалено деякі незначні зміни.

* Чеські „таборовики“ мали 11/II. Загальний З'їзд делегатів в цілої республіки. Ухвалено злучитися в Ольд-скавтами в один улад. Як звісно, належать до „таборовиків“ цілі родини, а рівнож і Ольд-скавти прийняли коедукаційний принцип.

* Пластуня есперантиси в згуртовані у „Лізі пл. еспер.“, що має свої філії у всіх державах. Цього року уряджує Ліга великий табір у Татрах, де візьмуть участь пластуни 12. народів в цілого світа. Чеська філія цієї Ліги вступила в Сваз Юнаків-Скавтів як окрема частина.

* Чеські пластуни в Угорського Градіште урядили в 1933. р. робітний табір у бухльовських горах і вибудували красну хагу. Має вона камінно-бетононі основи й побудована з кругляків та покрита папою. Величина 10 × 8 м. Тепер там відбуваються курси й табори (і зимові) і т. д. Коли то вже і наші пластуни оставлять собі хату?!

* Лотишське Джемборі відбудеться 20—30 липня 1934. р. у мальовничій місцевості, над морем — в Асарі коло Риги. Оплата за 12 днів в 200 к. ч.

* 10. II. 1934 промовив амер. президент Рузвельт до 1 мил. амер. пластунів і пригадуючи їм про основний пл. закон — службу Батьківщині, завізказ їх помогти у праці для господарського відродження життя народу.

* Водний Пласт у Польщі вибудував 10 малих вітрильників та зібрав понад 10,000 зл. на великий вітрильник. Видано цілий ряд підручників, будуваться хати та колиби над сплавними ріками та проектується видати мапу водних шляхів в завначенням, де можна знайти нічліг.

* Джемборі у 1935. Командантом вибрано А. Ольбромського. Місце табору буде правдоподібно в Рембертовіцах коло Варшави.

* 10—11 мая 1934. відбудеться Загальний З'їзд польських пластунів у Вільні.

* Цього року має бути два пл. табори на Підкарпаттю, один у Солочині, другий десь на Гуцульщині.

* 1. III. 1934 вийшло у Севлюші, під редакцією А. Ворона, нове число „Пластуна“. По довшій перерві знов виходить цей одинокий пл. часопис Підкарпаття у новій формі і новому правописі (фонетичному). Бажаємо успіху!

* Заходом Ю. Шерегія заложено у Хусгі „Пластовий краввий хор“.

Комунікат Команди С. У. П. Е.

В останньому часі повторялися випадки, що деякі особи на власну руку виступали від імені українських пластунів емігрантів або й українського Пласту взагалі і то не тільки перед українським, але й перед чужим громадянством. Зокрема обов'язком Команди С. У. П. Е. є подати до загального відома, що виступи п. К. Подільського в Ржевниць, чи на Джемборі в Мадярщині (Геделе 1933. р.), чи на Звичайному Зізді Союзу Юнаків-Скавтів Р. Ч. С. (Прага 1934. р.) — були зроблені без уповноваження або бодай повідомлення Команди С. У. П. Е. ба що більше: не тільки без уповноваження хочби одної укр. пластової частини, але навіть і поодинокого укр. пластуна. Отже п. К. Подільський репрезентує щонайвище хіба сам себе.

(Українські часописи просимо о передрук.)

Р і ж н е.

Чи знаєте що:

В Ч. С. Р. прокурено в 1933. р. 2.172,958.000 кч., це в 146 кч. на одну особу (рахуючи й дітей та жінок)?

В Італії в році 1931—32 вчилоса чужих мов 100.929 людей, в того франц. 62.793, англ. 20.527, нім. 14.787 і т. д.?

Довгий час не бачили ми, в різних причин, полуміни „Вогнів“. Влучна це назва, бо вони запалюють, вони горять енергією — життям. В них видно ті червоні явйки, що зливають рани, що спалюють все гниле — непотрібне. З кожного нового числа бачимо поступ та улпшення. Красна форма та добрий друк, знаменитий виховний зміст — роблять „Вогні“ милими та навіть конче потрібними для укр. молоді, а мала ціна робить їх кожному приступними. Пластунам звертаємо увагу, що у „Вогнях“ в дуже багато цінного матеріалу.

Пластове полювання.

Від Адміністрації.

Команда С. У. П. Е. зважилася на трохи ризикованій в наших часах крок — поширення свого органу та його друкування, щоби в той спосіб мати змогу більше зацікавити ширші круги пластовою працею та притягнути їх до неї.

В цьому потребує й вимагає Команда С. У. П. Е. підтримки своїх членів і працівників — моральною й матеріальною. Присилайте нам адреси осіб, що цікавилися б пластавим життям та пластовою пресою, особливо тих, що їх завданням є виховання молоді. Присилайте статті та листи на теми, зв'язані з пластовим життям та пластовим вихованням. Присилайте совісно передплату, якщо не хочете знищити фінансово нашої пластової організації. Друкування нашого часопису зв'язане з такими видатками, що є річчю виключеною, щоби при ціні 1—кч за число часопис нам виплатився. Тому просимо Вас хоч дрібний даток післати на „пресовий фонд“ нашого часопису. Гроші на пресовий фонд і на передплату посилайте залученими поштовими складанками. Хто не хоче передплачувати, хай поверне це перше, оказове число, в іншому випадку, згідно з пресовим законом, уважатимемо його нашим передплатником.

Щоби навести живий контакт з нашими читачами й прихильниками, оголошуємо невеличку анкету на тему: „що Вам подобається, а що не подобається в нашому пластовому часописі“. Значить, які статті та на які теми відповідають на Вашу думку пластовому часопису, а які ні; а також, що ще хотіли би Ви знайти в „Пластових Вістях“. Пишіть!

Річна передплата за „Вісті“ виносить 10 кч. Для Америки з пересилкою 50 ам. центів. Ціна одного прим. 1 кч. Для Америки з пересилкою 5 ам. центів.

З М І С Т :

О. Ольжич: Пластовий капелюх. — Г.: Приготовляйтесь на літо. — Підготовка до літнього табору. — Дещо про місце під табор. — З нашого життя. — З пластового світу. — Комунікат Команди С. У. П. Е. — Річне. — Від Адміністрації. —

О В С А Н :

О. Olžyč: Skautský klobouk. — G.: Připravujte se na léto. — Příprava do letního tábora. — Něco o táborovém místě. — Z našeho života. — Ze skautského světa. — Oznámení Národního Svazu S. U. P. E. — Různé. — Z Administrace. —

„PL. VĚSTI“ vycházejí šesti měsíčně kromě srpna a října. Odpovědná redaktorka M. Gottliebová, Praha XVII, Na Koš. Václavce 306. Vlastník i vydavatel: Svaz Ukrajinských Skautů Emigrantů. Adresa Svazu, Redakce a Administrace: Ing. E. Kulčucký, Praha XVII, Koš. Václavka, č. p. 306. Nov. sazba povol. Řed. pošt a tel. č. Učet pošt. spořitelny, Praha, 80.802. Cena čísla 1.—Kč.

„PLASTOVI VISTI“ vycházejí jednou měsíčně mimo červenec a srpen. Odpovědná redaktorka M. Gottliebová, Praha XVII, Košářská Václavka 306. Majitel a vydavatel: Svaz Ukrajinských Skautů Emigrantů. Adresa Svazu, Redakce a Administrace: Ing. E. Kulčucký, Praha XVII, Koš. Václavka, č. p. 306. Nov. sazba povol. Řed. pošt a tel. č. Učet pošt. spořitelny, Praha, 80.802. Cena čísla 1.—Kč.